Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 9. studenoga 2026.
(OR. en)

15545/26

COHAFA 92
ALIM 13
FIN 1586
COJUR 60
DEVGEN 183
GENDER 168
CONUN 215
SUSTDEV 94
RELEX 1483

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Zajednička komunikacija Europskom parlamentu i Vijeću pod naslovom „Obrana vrijednosti, poticanje reformi, ostvarivanje učinka: humanitarno djelovanje EU-a u promjenjivom globalnom poretku” – zaključci Vijeća (9. studenoga 2026.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu i Vijeću pod naslovom „Obrana vrijednosti, poticanje reformi, ostvarivanje učinka: humanitarno djelovanje EU-a u promjenjivom globalnom poretku”, kako su odobreni na 4206. sastanku Vijeća 9. studenoga 2026.

PRILOG

ZAKLJUČCI VIJEĆA O ZAJEDNIČKOJ KOMUNIKACIJI EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU POD NASLOVOM „OBRANA VRIJEDNOSTI, POTICANJE REFORMI, OSTVARIVANJE UČINKA: HUMANITARNO DJELOVANJE EU-A U PROMJENJIVOM GLOBALNOM PORETKU”

1. Vijeće pozdravlja novu Zajedničku komunikaciju Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o humanitarnom djelovanju EU-a u promjenjivom globalnom poretku[1], koja je tematski podijeljena na tri stupa: 1) „Zaštita”, 2) „Rezultati” i 3) „Partnerstvo”, te prima na znanje popratne radne dokumente službi Komisije[2]. Vijeće izražava zabrinutost zbog sve većeg broja, trajanja i složenosti humanitarnih kriza posljednjih godina zbog kojih stotine milijuna ljudi trebaju humanitarnu pomoć.

2. Vijeće naglašava važnost Europskog konsenzusa o humanitarnoj pomoći[3] i Uredbe Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996. o humanitarnoj pomoći[4]. U vrijeme kada je globalni sustav financiranja humanitarne pomoći i dalje pod velikim pritiskom, a humanitarna pomoć sve više politizirana, Vijeće pozdravlja ambiciju Europske unije da ostane pouzdan i predvidljiv donator. EU i njegove države članice, kao vodeći svjetski donatori humanitarne pomoći, i dalje su odlučno predani obrani međunarodnog humanitarnog prava i pružanju humanitarne pomoći usmjerene na potrebe i ljude u skladu s temeljnim načelima humanosti, neutralnosti, nepristranosti i neovisnosti, kao i spašavanju života, zaštiti osoba pogođenih krizom i očuvanju ljudskog dostojanstva u najtežim krizama.

---

1 9828/26.
2 9828/26 ADD 1, 9828/26 ADD 2, 9828/26 ADD 3
3 SL C 25, 30.1.2008., str. 1.
4 SL L 163, 2.7.1996., str. 1.

3. Vijeće ističe da lokalna i nacionalna tijela, zajedno s međunarodnim i nacionalnim nevladinim organizacijama i lokalnim humanitarnim akterima, imaju ključnu ulogu u koordinaciji, pružanju i održavanju učinkovite humanitarne pomoći u vlastitim kontekstima, pri čemu se oslanjaju na lokalno znanje, potiču suradnju i paze da pogođene zajednice dobiju pomoć na učinkovit i pravedan način.

4. Nadalje, Vijeće ističe ključnu koordinacijsku i provedbenu ulogu Ujedinjenih naroda u odgovoru na humanitarne krize[5] i skreće pozornost na Izvješće o humanitarnoj pomoći na svjetskoj razini kao zajednički referentni okvir za donošenju odluka u području humanitarne pomoći na temelju potreba kojim se služe EU i njegove države članice. Vijeće naglašava potrebu za pravodobnom i uključivom provedbom i isporukom humanitarnog restrukturiranja te reformskih procesa u okviru inicijative UN80 i sporazuma „Veliki dogovor" kao temelja za učinkovitiji, otporniji i odgovorniji humanitarni sustav.

5. Kad je riječ o stupu „Zaštita", Vijeće pozdravlja namjeru da se u potpunosti iskoriste humanitarni, politički, gospodarski, sigurnosni i diplomatski instrumenti EU-a kako bi se pomoglo u sprečavanju i ublažavanju humanitarnih kriza te odgovoru na njih, uz istodobno očuvanje pristupa u skladu s humanitarnim načelima. Vijeće podržava snažnu usmjerenost na pristup Tima Europa za jačanje koordinirane humanitarne diplomacije pod vodstvom EU-a radi potpore multilateralnim humanitarnim naporima. Pristup Tima Europa trebao bi se temeljiti na prednostima EU-a i njegovih država članica i provoditi u većoj koordinaciji s posebnim predstavnicima i posebnim izaslanicima EU-a te voditeljima misija i, prema potrebi, imenovanjem kontaktnih točaka za humanitarnu diplomaciju.

[5] 8966/21.

6. Vijeće podsjeća na obvezu poštovanja i osiguravanja poštovanja međunarodnog humanitarnog prava u svim okolnostima[6]. Vijeće naglašava važnost stavljanja promicanja poštovanja međunarodnog humanitarnog prava u središte vanjskog djelovanja EU-a[7]. U tom pogledu Vijeće ponovno potvrđuje da humanitarna diplomacija EU-a ima ključnu ulogu u zaštiti humanitarnog prostora, među ostalim promicanjem potpunog, sigurnog, brzog i neometanog pristupa humanitarnoj pomoći te zagovaranjem zaštite svih civila, uključujući humanitarno i medicinsko osoblje. Nadalje, Vijeće pozdravlja rad globalne inicijative za poticanje političke predanosti međunarodnom humanitarnom pravu[8].

7. Vijeće izražava ozbiljnu zabrinutost zbog alarmantnog i sustavnog rasta i sve veće normalizacije kršenja međunarodnog humanitarnog prava te podsjeća da je potrebno staviti zaštitu u središte humanitarnog djelovanja, u skladu sa zaključcima Vijeća iz 2024. o zaštiti u humanitarnom kontekstu[9]. EU je zabrinut zbog neselektivne upotrebe eksplozivnog oružja, osobito dronova i autonomnih oružanih sustava, u gusto naseljenim područjima i posljedica te upotrebe na civile i civilne objekte. Vijeće ponavlja da sve strane u oružanim sukobima moraju poduzeti svaku potrebnu mjeru predostrožnosti kako bi osigurale zaštitu civila i civilnih objekata tijekom sukoba i snose prvenstvenu odgovornost za ispunjenje potreba stanovništva pod svojim nadzorom te da sve države i strane u oružanim sukobima moraju poštovati svoju obvezu omogućavanja i olakšavanja brzog, sigurnog i neometanog pristupa humanitarne pomoći. Vijeće također prepoznaje izazove koje predstavljaju dezinformacije i manipulacija informacijama u podrivanju poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i povećanju rizika za humanitarno i medicinsko osoblje.

---

6 14487/19, kako je utvrđeno u zajedničkom članku 1. četiriju Ženevskih konvencija.

7 Kako je navedeno u smjernicama EU-a o promicanju usklađenosti s međunarodnim humanitarnim pravom 04_hr_guidelines_humanitarian_en_0.pdf.

8 https://www.icrc.org/en/global-initiative-international-humanitarian-law

9 9736/24.

8. EU je i dalje snažno predan borbi protiv nekažnjavanja najtežih međunarodnih zločina i podsjeća da, u skladu sa Ženevskim konvencijama, sve države imaju obvezu istražiti i, prema potrebi, kazneno goniti ili izručiti osumnjičenike za teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava. Vijeće ponovno ističe svoju nepokolebljivu potporu Međunarodnom kaznenom sudu zbog njegove ključne uloge u borbi protiv nekažnjavanja najtežih kaznenih djela koja se tiču cijele međunarodne zajednice. Vijeće potiče međunarodnu suradnju u istragama i kaznenom progonu međunarodnih kaznenih djela te naglašava važnost osiguravanja pravde za sve žrtve.

9. Vijeće je i dalje predano poboljšanju sigurnosti humanitarnog osoblja i pozdravlja pojačane napore navedene u komunikaciji, uključujući trajnu uspostavu mehanizma „Zaštite humanitarnih radnika". Vijeće podsjeća da su EU i njegove države članice podržali Deklaraciju o zaštiti humanitarnog osoblja[7].

10. Vijeće naglašava svoju predanost upotrebi humanitarne pomoći EU-a radi boljeg ispunjenja potreba osoba u najranjivijem položaju i osoba izloženih najvećem riziku od diskriminacije, uključujući višestruke i intersekcijske oblike diskriminacije. Vijeće prepoznaje da su djeca, među ostalim ona s dodatnim ranjivostima, nerazmjerno pogođena i izložena vrlo ozbiljnim rizicima u pogledu zaštite u krizama. Vijeće podsjeća da su smjernice EU-a o djeci i oružanim sukobima[10] politički okvir EU-a za zaštitu djece pogođene sukobima. Vijeće također prima na znanje posebne ranjivosti osoba s invaliditetom i prepreke s kojima se suočavaju u pristupu humanitarnoj pomoći, stavljajući naglasak na njihovu smislenom sudjelovanju u cijelom ciklusu humanitarnog programa. Vijeće ponovno potvrđuje da mentalno zdravlje i psihosocijalna potpora moraju biti sastavni dio aktivnosti pripravnosti, odgovora i oporavka u svim sektorima.

[10] EEAS-EU-Guidelines-CAAC.pdf.

11. Vijeće izražava zabrinutost zbog porasta potvrđenih slučajeva seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, i to seksualnog nasilja povezanog sa sukobima, pri čemu su nerazmjerno pogođene žene i djevojčice. Vijeće podsjeća da se seksualno i rodno uvjetovano nasilje, uključujući seksualno nasilje povezano sa sukobima, može smatrati ratnim zločinom ili zločinom protiv čovječnosti u skladu s međunarodnim pravom. Vijeće se ponovno obvezuje na podupiranje napora za sprečavanje, ublažavanje i odgovor na seksualno i rodno uvjetovano nasilje, među ostalim radom na pozivu na djelovanje za zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja u kriznim situacijama[11]. Vijeće potiče Komisiju i države članice EU-a da aktivno rade na promicanju rodne ravnopravnosti, kao i pružanju potpore organizacijama za prava žena. Vijeće nadalje potiče Komisiju i države članice da ispune potrebe za zaštitom svih žena, muškaraca, djevojčica i dječaka provedbom fleksibilnih, prilagodljivih i rodno osjetljivih pristupa koji uzimaju u obzir sukobe u skladu s Akcijskim planom EU-a za žene, mir i sigurnost[12] i Zaključcima Vijeća o ženama, miru i sigurnosti[13] te prima na znanje Akcijski plan za rodnu ravnopravnost III Europske komisije i Visokog predstavnika[14].

12. EU ostaje predan promicanju, zaštiti i ostvarivanju svih ljudskih prava, potpunoj i djelotvornoj provedbi Pekinške platforme za djelovanje i programa djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju, kao i ishoda revizijskih konferencija, a u tom kontekstu zalaže se i za spolno i reproduktivno zdravlje i prava. Imajući to na umu, EU ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava svakog pojedinca na potpunu kontrolu nad pitanjima povezanima s vlastitom spolnošću te spolnim i reproduktivnim zdravljem i prava da o njima odlučuje slobodno i odgovorno, bez diskriminacije, prisile i nasilja. EU nadalje naglašava potrebu za univerzalnim pristupom kvalitetnim, priuštivim i sveobuhvatnim informacijama i obrazovanju o spolnom i reproduktivnom zdravlju, što uključuje sveobuhvatan spolni odgoj, te uslugama zdravstvene skrbi.

---

11 Call to Action - Protection from Gender-Based Violence in Emergencies | Join the Fight Against GBV in Crises (Poziv na djelovanje za zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja u kriznim situacijama | Pridružite se borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja u kriznim situacijama).

12 11031/19.

13 14716/22 i 15086/18

14 13343/20.

13. Vijeće oštro osuđuje izgladnjivanje kao metodu ratovanja i ponovno potvrđuje svoju predanost rješavanju problema nesigurnosti opskrbe hranom i pothranjenosti. Vijeće ističe potrebu za pružanjem pomoći u hrani kojom se spašavaju životi, zajedno s pristupom čistoj vodi za piće, i za potporom funkcioniranju lokalnih prehrambenih sustava i tržišta, ako je to izvedivo, čime bi se pomoglo zajednicama da izgrade otpornost i bolje prevladaju buduće šokove.

14. Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost da se u najvećoj mogućoj mjeri ublaže mogući neželjeni negativni učinci EU-ovih mjera ograničavanja na principijelno humanitarno djelovanje. Naglašava važnost osiguravanja dosljednog uključivanja humanitarnih izuzeća u režime mjera ograničavanja EU-a i uspostave učinkovitog okvira kako bi humanitarne organizacije mogle primjenjivati takva izuzeća. Vijeće će nastaviti razmatrati uključivanje teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava kao razloga za uvrštenje na popis u samostalnim režimima sankcija EU-a.

15. Vijeće prepoznaje važnost komplementarnosti humanitarnih aktera za povećanje učinkovitosti humanitarnih odgovora. Vijeće ističe ključnu ulogu međunarodnih i nacionalnih nevladinih organizacija te lokalnih humanitarnih aktera kao službi koje prve reagiraju i humanitarnih partnera, osobito u teško pristupačnim područjima. U tom pogledu Vijeće podsjeća na obveze iz sporazuma „Veliki dogovor”, posebno one koje se odnose na lokalizaciju i fleksibilno financiranje. Vijeće ističe da su lokalne zajednice i nacionalne nevladine organizacije jedni od najučinkovitijih aktera u poticanju napora za odgovor i oporavak te da bi trebale imati vodeću ulogu u donošenju odluka i postupcima koji na njih utječu. Vijeće podupire predanost osnaživanju lokalnih zajednica i lokalnih aktera te naglašava da se to mora odraziti u okvirima odgovornosti prema pogođenom stanovništvu (AAP). Vijeće potvrđuje Komisijin novi plan za lokalizaciju, koji uključuje što izravniju dodjelu 25 % sredstava EU-a za humanitarnu pomoć lokalnim i nacionalnim akterima do 2027., među ostalim organizacijama koje vode žene i izbjeglice te organizacijama osoba s invaliditetom, te podupiranje napora za lokaliziranije koordinacijske strukture za pojedina područja, uključujući organizacije civilnog društva i lokalne vlasti.

16. Vijeće prepoznaje jedinstvenu ulogu Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca kao ključnog stupa globalnog humanitarnog sustava i potiče na kontinuiranu suradnju između EU-a, tog pokreta i drugih humanitarnih partnera radi jačanja koordiniranog, učinkovitog i humanitarnog odgovora pod lokalnim vodstvom.

17. Slično tome, Vijeće potvrđuje važnost suradnje s vladama zemalja domaćina, ako je to moguće i poštujući humanitarna načela, među ostalim u zemljama koje se suočavaju s dugotrajnim raseljavanjem. Vijeće ističe da su ravnopravna partnerstva s odgovarajućom potporom temelj za prelazak s paralelnih humanitarnih sustava na uključiv i održiv pristup nacionalnim socijalnim uslugama i mogućnostima za samodostatnost i trajna rješenja. To su ključni elementi u poboljšanju ostvarivanja osnovnih socijalnih, gospodarskih i zakonskih prava te osiguravanju učinkovite pomoći.

18. Kad je riječ o stupu „Rezultati", Vijeće prepoznaje humanitarne lance opskrbe kao strateške pokretače humanitarnog djelovanja, osobito u situacijama u kojima više nema usluga lokalnih tržnica ili dostave gotovog novca. Vijeće pozdravlja Skupinu za humanitarno vodstvo u lancu opskrbe (HLGSC) i druge povezane inicijative kojima se promiče model lanca opskrbe koji je rodno osjetljiviji i okolišno održiviji te koji se temelji na većoj suradnji i lokalnom vodstvu[15]. U ograničenom okruženju za financiranje Vijeće naglašava potrebu za smanjenjem udvostručavanja i maksimalnim povećanjem troškovne učinkovitosti i suradnje, od nabave do isporuke na konačno odredište. Za to je potrebna češća upotreba zajedničke nabave, udruženih logističkih resursa, razmjene podataka i interoperabilnih sustava, uz istodobno bolje iskorištavanje postojećih humanitarnih centara i logističkih kapaciteta.

[15] U skladu s načelima iz dokumenta Humanitarian aid donors' declaration on climate and environment - European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (Izjava donatora humanitarne pomoći o klimi i okolišu – europska civilna zaštita i europske operacije humanitarne pomoći).

19. U novom modelu prednost bi trebalo dati lokalnoj nabavi, pripravnosti i anticipativnom djelovanju, čime bi se osiguralo da akteri raspolažu unaprijed utvrđenim zalihama, dugoročnim ugovorima o pružanju usluga i koordinacijskim protokolima prije nego što dođe do krize. Vijeće poziva Komisiju i države članice EU-a da poboljšaju suradnju donatora u pogledu zahtjeva za usklađenost, kao i financiranje posebnih inicijativa za reformu lanca opskrbe. Vijeće također potiče EU i njegove države članice da nastave sa zajedničkim operacijama ako je to izvedivo.

20. Vijeće nadalje prepoznaje važnost digitalizacije, pouzdanog i raščlanjenog prikupljanja i razmjene podataka te interoperabilnih sustava u cijelom humanitarnom sustavu kako bi se povećala djelotvornost, učinkovitost i odgovornost humanitarnog djelovanja. Vijeće naglašava da bi digitalna rješenja trebalo razvijati i uvoditi na odgovoran, uključiv i antropocentričan način, uzimajući u obzir zaštitu podataka i odgovorno upravljanje podacima.

21. Vijeće pozdravlja prijedlog za povećanjem upotrebe transformativnih modaliteta, među ostalim povećanjem udjela višegodišnjeg, širokonamjenskog ili nenamjenskog financiranja te dodatnim pojednostavnjenjem upravljanja bespovratnim sredstvima, i poziva države članice EU-a da prednost daju kvalitetnom financiranju. Vijeće posebno pozdravlja prijedloge za povećanje financiranja humanitarne pomoći s pomoću širokog spektra udruženih sredstava, istodobno prepoznajući važnost osnovnog financiranja, te potvrđuje promicanje pristupa Tima Europa. Vijeće ističe da bi povećanje udruženih sredstava trebalo biti popraćeno razmjernim mehanizmima upravljanja, transparentnosti i odgovornosti te povećanim naporima za pravedniju podjelu rizika, čime bi se osiguralo da financijska sredstva učinkovito dospiju do najprimjerenijih aktera, među ostalim onih koji djeluju u teško pristupačnim područjima. Vijeće ponovno potvrđuje da se višenamjenskom novčanom pomoći može poboljšati niz humanitarnih ishoda uz istodobno podupiranje lokalnih gospodarstava i jačanje otpornosti te doprinijeti djelotvornijem i troškovno učinkovitijem humanitarnom odgovoru usmjerenom na ljude. Kad je to moguće i primjereno, prednost bi trebalo dati pomoći u gotovini. Vijeće potiče Komisiju i države članice EU-a da usklade zahtjeve i postupke u pogledu donatora, osobito s obzirom na dubinsku analizu, usklađenost, reviziju i izvješćivanje, te da povećaju razmjenu informacija radi smanjenja udvostručavanja.

22. Kad je riječ o stupu „Partnerstvo”, podsjećajući na Zaključke Vijeća o jačanju otpornosti u partnerskim zemljama vanjskim djelovanjem EU-a[16] te u skladu sa Zaključcima Vijeća o dosljednom pristupu nestabilnosti, instrumentima EU-a za vanjsko djelovanje i ishodima održivog razvoja[17], Vijeće pozdravlja nedavno razrađenu viziju integriranog pristupa EU-a nestabilnosti. Vijeće naglašava važnost integriranih rodno osjetljivih pristupa utemeljenih na ljudskim pravima koji uzimaju u obzir kontekst i sukobe te rješavaju pitanje nestabilnosti, jačaju otpornost i podupiru održivi mir i razvoj. Integrirani pristup nestabilnosti mora uključivati pojačanu i sustavnu suradnju s civilnim društvom, uključujući organizacije koje vode žene i organizacije za prava žena, organizacije mladih i organizacije osoba s invaliditetom, uz istodobno održavanje, u najvećoj mogućoj mjeri, dijaloga s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima. Vijeće nadalje ponovno ističe važnost poboljšanja sustava socijalne zaštite i osiguravanja pravednog pristupa osnovnim uslugama kao ključnih pokretača otpornosti, socijalne kohezije i dugoročne stabilnosti.

23. Vijeće ističe potrebu za davanjem prednosti koordinaciji u Komisiji i njezinim jačanjem te za partnerstvom s relevantnim dionicima, kao što su Europska investicijska banka, Svjetska banka i druge međunarodne financijske institucije, prema potrebi. Vijeće ističe Tim Europa kao vrijednu platformu za političku koordinaciju, zajedničku analizu, zajedničko pozicioniranje i zajedničku provedbu među akterima EU-a, posebno u nestabilnim kontekstima.

24. Napominjući da su za učinkovitu provedbu povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira potrebni multilateralna reforma i osnaženi sustav rezidentnog koordinatora UN-a / humanitarnog koordinatora, Vijeće ponovno potvrđuje da je EU spreman surađivati s partnerima na poticanju reforme UN-a prema djelotvornijem, troškovno učinkovitijem i prilagodljivijem sustavu UN-a kojim se mogu učinkovito ostvariti rezultati u trima stupovima povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira, i to dosljednim pristupima koji su prilagođeni lokalnim kontekstima.

---

16 11777/25.
17 9285/26.

25. Vijeće naglašava važnost održavanja angažmana u iznimno nestabilnim kontekstima, osobito u situacijama dugotrajnih ili zapostavljenih kriza i politički složenim okruženjima, i to u područjima pod kontrolom nedržavnih oružanih skupina, putem fleksibilnog i prilagodljivog pristupa kojim se uzimaju u obzir sukobi i koji se vodi načelom nenanošenja štete.

26. Podsjećajući na Zaključke Vijeća o dosljednom pristupu nestabilnosti[18] i Zaključke Vijeća o strategiji Global Gateway[19], Vijeće ponovno ističe potencijal investicijske strategije EU-a Global Gateway za mobilizaciju javnih i privatnih sredstava u nestabilnim situacijama kako bi se premostio globalni investicijski jaz u digitalnom, klimatskom i energetskom, prometnom, zdravstvenom, obrazovnom i istraživačkom sektoru. Trebala bi na odgovarajući način dopuniti ostale namjenske pristupe i alate za nestabilne situacije s pomoću sveobuhvatnog pristupa od 360 stupnjeva, u kojem se transformativna infrastruktura kombinira s reformama kojima se žele ostvariti poticajna okruženja, odražavajući važnost poticanja uzajamno korisnih partnerstava koja doprinose održivom razvoju i otpornosti partnerskih zemalja, među ostalim u nestabilnim kontekstima i u najmanje razvijenim zemljama, kao i strateškim interesima Unije.

27. Vijeće ponovno ističe da su klimatske promjene i uništavanje okoliša sve veći pokretači humanitarnih potreba koji uzrokuju raseljavanje, nesigurnost opskrbe hranom, pothranjenost, nestašicu vode, oslabljenu infrastrukturu i otpornost te gubitak izvora prihoda. Vijeće ponovno potvrđuje predanost EU-a podupiranju usmjerenijeg, anticipativnog i klimatski pametnog humanitarnog djelovanja koje uključuje rizike te poziva na provedbu Izjave donatora humanitarne pomoći o klimi i okolišu. Naglašava važnost pristupa kojima se ranjive zajednice podupire u poduzimanju anticipativnih mjera za prilagodbu klimatskim i okolišnim šokovima u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju te ciljanih inicijativa kojima se postavljaju temelji za dugoročnu otpornost.

---

18 9285/26.
19 10349/26.

28. Podsjećajući na Zaključke Vijeća o smanjenju rizika od katastrofa u vanjskom djelovanju EU-a[20] i na zaključni dokument sa sastanka u okviru sporazuma „Veliki dogovor” o proširenju anticipatornog djelovanja, Vijeće pozdravlja prelazak s reaktivnog odgovora na krize na proaktivnije, rano i anticipativno djelovanje koje uključuje rizike te poziva na snažnu predanost proširenoj, namjenskoj i održivoj potpori EU-a, među ostalim okvirima za anticipativno djelovanje. Vijeće prepoznaje potencijal inovativnog financiranja rizika kao jedne od takvih metoda, naglašavajući potrebu za koordiniranim lokalnim i regionalnim okvirima za upravljanje rizicima od katastrofa i jačanjem odgovornosti vlada, putem humanitarne suradnje i suradnje u području civilne zaštite. Vijeće potiče Komisiju i države članice EU-a da promiču bolju usklađenost pristupa financiranju s okvirima za anticipativno djelovanje, nadovezujući se na postojeće koordinacijske mehanizme.

29. Vijeće ponovno potvrđuje kako je važno osigurati da se službena razvojna pomoć EU-a na odgovarajući i transparentan način usmjeri na nestabilne kontekste pogođene sukobima, kao i očuvati napredak u ostvarivanju cilja kolektivne službene razvojne pomoći EU-a za najmanje razvijene zemlje. Vijeće također podsjeća na Zaključke Vijeća o rješavanju pitanja manjka financijskih sredstava za humanitarnu pomoć[21] i obvezu izdvajanja najmanje 0,7 % zajedničkog bruto nacionalnog dohotka za službenu razvojnu pomoć do 2030. te osiguravanju da se odgovarajući udio službene razvojne pomoći, primjerice 10 %, namijeni humanitarnom djelovanju na temelju postojeće humanitarnih potreba.

30. Vijeće prepoznaje važnost suradnje s nizom aktera u humanitarnom kontekstu kako bi se na sveobuhvatniji način odgovorilo na humanitarne potrebe, iskoristili različiti pristupi i riješilo pitanje manjka financijskih sredstava za humanitarnu pomoć. U tom pogledu Vijeće snažno pozdravlja ambiciju da se mobiliziraju dodatna sredstva kako bi se dopunila službena razvojna pomoć EU-a i njegovih država članica i da se bliže surađuje u partnerstvu s privatnim sektorom, filantropskim organizacijama i financijskim institucijama na odgovoran i transparentan način te u skladu s humanitarnim načelima.

---

20 14463/22.
21 9598/23.

31. Vijeće poziva Komisiju i Visokog predstavnika da:

– do studenoga 2026. Vijeću predstave konkretan plan za provedbu Zajedničke komunikacije, među ostalim o ključnim inicijativama, obvezama i naporima za promicanje koordinacije Tima Europa, te da na godišnjoj osnovi izvješćuju o provedbi te komunikacije, a to bi, među ostalim, trebalo uključivati usmjerenost na razvoj strateškog i dosljednog pristupa humanitarnoj diplomaciji, izvješćivanje o napretku u ostvarivanju cilja usmjeravanja najmanje dvije trećine sredstava za humanitarnu pomoć putem transformativnih modaliteta te o unaprjeđenju preporuka Skupine za humanitarno vodstvo u lancu opskrbe i promicanju tekućih reformi kako bi se humanitarnim lancem opskrbe učinkovito zadovoljile humanitarne potrebe,

– redovito izvješćuju Vijeće o komunikaciji kako bi se prioriteti humanitarne diplomacije, uključujući poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i odgovornost, zaštita svih civila, među ostalim humanitarnog i medicinskog osoblja, te pristup humanitarnoj pomoći sustavno integrirali u bilateralni, politički, sigurnosni i gospodarski dijalog EU-a s trećim zemljama,

– ojačaju koordinaciju u svim područjima Zajedničke komunikacije među institucijama EU-a i institucijskim akterima, državama članicama EU-a i drugim relevantnim humanitarnim partnerima, među ostalim putem okvira za nestabilnost u iznimno nestabilnim kontekstima, promiču rad Tima Europa u svim različitim dimenzijama, i to u području koordinacije politika, zajedničke komunikacije te učinkovitog planiranja i operativnog usklađivanja,

– operacionaliziraju integrirani pristup EU-a nestabilnosti, osobito pojačanim pristupima povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira te izvješćivanjem Vijeća o ostvarenom napretku kada je to relevantno,

– u potpunosti iskoriste povezanost humanitarne pomoći, razvoja i mira, među ostalim u kontekstima u tranziciji i onima koji nisu obuhvaćeni hiperprioritetnim planovima humanitarnog odgovora, kako bi se uklonili pozadinski pokretači nestabilnosti te dugotrajnih i višedimenzionalnih kriza i promicali procesi izgradnje mira i mirovnog posredovanja, uz istodobnu zaštitu principijelnog humanitarnog odgovora,

– upotrijebe sve alate koji su im na raspolaganju, uključujući razvojnu suradnju, diplomatsko sudjelovanje, izgradnju mira, posredovanje, sudjelovanje sigurnosnog sektora te misije i operacije zajedničke sigurnosne i obrambene politike, u bliskoj suradnji s državama članicama EU-a kako bi se uklonili pozadinski pokretači nestabilnosti i ojačala njihova potpora izgradnji mira, posredovanju i sprečavanju sukoba.

32. Vijeće poziva Komisiju da:

– redovito izvješćuje Vijeće o manjku financijskih sredstava za humanitarnu pomoć, manjku financijskih sredstava za krize s najvećim nedostatkom financijskih sredstava ili ozbiljne krize te o ograničenjima pristupa,

– nastavi pozicionirati Tim Europu kao snažnijeg pokrovitelja humanitarnog sustava putem humanitarnog restrukturiranja u okviru šireg reformskog programa inicijative UN80, u suradnji s relevantnim agencijama UN-a i partnerima iz nevladinih organizacija, s naglaskom na većoj učinkovitosti, lokalizaciji, zajedničkim rješenjima, predvidljivom i fleksibilnom financiranju, pojednostavnjenim aranžmanima koordinacije i većoj odgovornosti prema pogođenom stanovništvu,

– smanji strukturne prepreke za izravno financiranje lokalnih aktera sredstvima EU-a, uključujući prepreke za dubinsku analizu, prihvatljivost, troškove usklađivanja, kvalitetu partnerstva za podjelu rizika i sudjelovanje u političkom dijalogu, te da u buduće evaluacije integrira ambicioznije ciljeve i šire napore u pogledu lokalizacije, razmotri daljnje povećanje što izravnije dodjele financijskih sredstava lokalnim i nacionalnim akterima iznad referentne vrijednost za 2027. i da dostavi informacije o mjerama nakon tog datuma,

– utvrdi mogućnosti za povećanje fleksibilnijeg i predvidljivijeg financiranja humanitarne pomoći, među ostalim s pomoću udruženih sredstava, i sklopi nova partnerstva s privatnim sektorom, filantropskim zakladama i financijskim institucijama radi boljeg iskorištavanja aktivnosti tih partnera u humanitarnom kontekstu,

– razradi prijedloge konkretnih inicijativa Tima Europa za jačanje kolektivnog humanitarnog djelovanja EU-a i njegovih država članica.